

ΜΙΑ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

ΤΩΡΑ ΠΙΑ ὁ μέσος θιασώτης τῶν συναυλιῶν κι ὁ μέσος δισκοφίλος συνειδητοποίησαν ὀριστικά ὅτι στὸν κόσμο τῆς μουσικῆς ἔχουν συμβεῖ ριζικά καινούργια πράγματα, μιά ἐπανάσταση πού ξεπερνᾶ κατὰ πολύ τὶς πρῶτες ἐξελίξεις πού σημειώθηκαν στὸν εἰκοστό αἰώνα. Κι ἐνῶ πολλοὶ ἀπ' τοὺς πρῶτους μουσικούς νεωτερισμοὺς τοῦ αἰώνα ἦσαν προσιτοὶ μόνο σέ λίγους ἀκροατές συναυλιῶν καί σέ εἰδικές περιστάσεις, σήμερα ὅποιοσδήποτε διαθέτει ἔ-

να πικάπ μπορεῖ νά δόν ἄμεσα πολύ μενούργια παραγωγῆς κυριαρχεῖ ἀκουστικοικιλία εὐρημάτων σὺν πού τὴν χαρακ- ἀπ' τὶς πρῶτες συναρπασύγχρονης πνευματικλιμακώνεται ἀπ' καί τὴν ἀνευθυνότηλειά τοῦ πραγματικλαμβάνει μιά πληθῶρίς προηγούμενο

σικῆς. Ἡ "πρωτοπο- τόσο πολὺ ὥστε κι πορεία" νά μοιάζει καινούργιοι ἠλεκτ- τῶρα τὸ κοινότερο. Τά ἐντελῶς πρό- νται μέ μιά ταχύτη- κείνη πού ἦταν μέχ- θισμένο γιὰ μιούζι- γιὰ βραβευμένους βιρτουόζους. Οἱ ἐκπρόσωποι τῆς τιμοῦνται ἀπὸ περιοδικὰ πού στό παρελθόν θεωροῦσαν μιά περιστασιακὴ φωτογραφία τοῦ Stravinsky ἀρκετὴ γιὰ νά ξεπληρώσει τὸ χρέος στὴ μουσικὴ τέχνη αὐτοῦ τοῦ αἰώνα κι ὅσοι εἶναι λιγότερο ἢ περισσότερο φερέφωνα τῆς σέρνονται σ' ὅλη τὴν ὑφήλιο γιὰ νά κάνουν διαλέξεις ἢ νά εὐλογῆσουν φεστιβάλ, συχνὰ ἀνεπαρκῆ, ἀφιερωμένα στὴ μουσικὴ τους. Θᾶταν ἀσύνητο νά ὑποθέσουμε ὅτι τὸ ἐπίπεδο μιᾶς τέτοιας δραστηριότητος ἀποτελεῖ μιά ὀποιαδήποτε ἐγγύηση τῆς σχετικῆς καθαρότητος τῶν προθέσεων. Τελικὰ ὑπάρχει μεγάλη ζήτη- ση ἐξωτικῶν ἤχων (οἱ δίσκοι αὐτοὶ ἀποφέρουν πολλὰ ὅταν χρησιμο- ποιοῦνται σὰ μουσικὴ ἐπέκδυση), ἡ ἐκκεντρικότης τράβηξε πάντο-

ΠΡΟΣΠΑΘΩ ΝΑ ΔΙΕΥΘΕ- ΤΗΣΩ ΤΑ ΜΕΣΑ ΣΥΝΘΕ- ΣΗΣ ΠΟΥ ΔΙΑΘΕΤΩ ΜΕ ΤΕΤΟΙΟ ΤΡΟΠΟ ΩΣΤΕ ΝΑ ΜΗΝ ΕΧΩ ΙΔΕΑ ΓΙΑ ΤΟ ΤΙ ΘΑ ΜΠΟ- ΡΟΥΣΕ ΝΑ ΣΥΜΒΕΙ... ΣΚΟΠΟΣ ΜΟΥ ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΕΞΑΛΕΙΨΩ ΚΑΘΕ ΣΚΟΠΟ.

John Cage

ΟΙ ΣΥΝΘΕΤΕΣ ΜΠΟ- ΡΟΥΝ ΤΩΡΑ ΟΠΩΣ ΠΟ- ΤΕ ΠΡΙΝ ΝΑ ΙΚΑΝΟ- ΠΟΙΗΣΟΥΝ ΤΙΣ ΠΡΟΣ- ΤΑΓΕΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙ- ΚΟΥ ΑΥΤΙΟΥ ΤΗΣ ΦΑΝ- ΤΑΣΙΑΣ.

Edgard Varèse

παρακολουθήσει σχε- γάλο μέρος τῆς και- Σήμερα, ἡ Νέα Μουσικὴ καί καί ἡ φανταστικὴ εὐφυΐας καί ἔμπνευ- τηρίζουν εἶναι μιά- στικὲς ἀπόψεις τῆς κῆς σκηνῆς. Τὸ φάσμα τὴν ἐκκεντρικότητα- τα ὡς τὴν σοβαρὴ δου- κοῦ τεχνίτη καί περι- ρα στύλ καί μέσων, χω- στὴν ἱστορία τῆς μου- ρεία" ἔχει πιάσει πιά- αὐτὸς ὁ ὅρος "πρωτο- σχεδόν ἄχρηστος. Οἱ ρονικοὶ ἤχοι εἶναι ὑλικὸ τῆς μουσικῆς σφατα ἔργα ἠχογραφοῦ- τα πού πλησιάζει ἐ- ρι σήμερα κάτι συνη- καλς τοῦ Broadway καί

++ τε τό ένδιαφέρον καί ή διαρκής ζήτηση τών διαλέξεων μπορεί καθώς πρότεινε ο Elliott Carter, νάχει σάν πρωταρχικό άν κι ά-σύνειδοκίνητρο νά έμποδίζει τούς συνθέτες νά συνθέτουν.

"Αν καί ή σύγχρονη σκηνή δέν είναι άπαλλαγμένη από νοσηρές τάσεις, είναι ώστόσο μια δραστηριοποιημένη, γόνιμη καί γοητευτική περιοχή για τόν άκροατή πού διαθέτει μυαλό κι αύτιά άνοιχτά. Η δεύτερη μεγάλη μουσική έπανάσταση του αιώνα μας άνοιξε ένα κρυτί Πανδώρας από δυνάμει μουσικά ύλικά, πού ή χρησιμοποίηση τους αποτελεί τή μεγαλύτερη πρόκληση για τόν σύγχρονο συνθέτη. Η άρχή αυτής τής έπανάστασης, οι τεχνικές πού χρησιμοποιεί καί μερικοί άπ' τούς άνθρώπους πού έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη της, έξετάζονται στο έπόμενο άρθρο πού μπορεί βέβαια καί νά μήν είναι τίποτα περισσότερο από ένα είδος ταξιδιωτικού οδηγού: ο σκοπός είναι ή ίδια ή μουσική καί καμιά λέξη δέν είναι έπαρκές ύποκατάστατο για τόν ίδιο τόν ήχο.

David Hamilton

Τό παραπάνω δέν είναι παρά εισαγωγικό σημείωμα στη θεώρηση τής Σύγχρονης Μουσικής πού προβαίνει ο συγγραφέας στα όκτώ έκτενή κεφάλαια, κεφάλαια πού θ' ακολουθήσουν στο έπόμενο καί μεθεπόμενο φύλλο του δελτίου. Παραθέτουμε τούς τίτλους τών κεφαλαίων:

1. ΠΟΥ ΑΡΧΙΣΑΝ ΟΛΑ (Άκόμα καί οι έπαναστάσεις έχουν προγόνους)
2. ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΕΙΣ (Μετά τό '45 ήρθε ριζική καί γρήγορη άνανέωση)
3. ΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ (Η καινοτομία δέν αντικαθιστά τόν επαγγελματισμό)
4. ΟΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΗΧΟΙ (Προβλήματα καί δυνατότητες του συνθετικού* ήχου)
5. ΟΙ ΒΙΡΤΟΥΟΖΟΙ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ (Οι ζωντανές έκτελέσεις δίνουν καί ήχους νέους)
6. ΕΚΛΟΓΗ ΚΑΙ ΤΥΧΗ (Νά συνθέτεις ή νά μή συνθέτεις)
7. ΟΙ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ 1960-70
8. ΠΕΡΑ ΑΠ' ΤΙΣ ΕΚΚΕΝΤΡΙΚΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΜΟΔΕΣ

Άκόμη, θά δημοσιευτούν τά κείμενα:

1. Η ΝΕΑ ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΕ ΔΙΣΚΟΥΣ (Είδικά μελετημένη εισαγωγική καί αντιπροσωπευτική δισκογραφία στο θέμα)
2. Η ΟΨΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ (στις παρτιτούρες)
3. ΤΑ "ΝΕΑ ΟΡΓΑΝΑ" (Στούντιο ήχογραφήσεων, Synthesizers, Υπολογιστές (Computers))
4. ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΠΟΡΕΙΑΣ

(*Synthesized στ' άγγλικά. Ο όρος για τήν ακρίβεια άφορά τους συγκεκριμένους ήχους πού δίνει ένα είδικό μηχάνημα, τό Synthesizer (Συνθετιστής;), πού γίνεται λόγος γιαυτό στο έπόμε. φύλλο.